

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Уманський національний університет садівництва
Освітня програма	30521 Лісове господарство
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	205 Лісове господарство

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Уманський національний університет садівництва
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	30521
Назва ОП	Лісове господарство
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	205 Лісове господарство
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Бойко Ганна Олексіївна, Новік Богдан Юрійович, Шукель Ігор Володимирович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	25.03.2024 р. – 27.03.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://forestry.udau.edu.ua/assets/files/2024/vidomist-samoocinyuvannya-bakalavr.pdf
Програма візиту експертної групи	https://forestry.udau.edu.ua/assets/files/2024/programa-roboti-ekspertnoi-grupi-205-id-246321-bez-prizvishh.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Цілі ОПП «Лісове господарство» сформульовані чітко і відповідають місії та стратегії розвитку Уманського національного університету садівництва, а освітньо-професійна програма відповідає вимогам Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 205 Лісове господарство для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (Наказ МОН України від 05.12.2018 р., № 1342) (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/Fakhova%20peredvshcha%20osvita/Zatverdzeni.standarty/2021/11/08/205-Lis.hosp.pdf>). Додаткові фахові компетентності дозволяють сформувати фахівця здатного вирішувати завдання з багатоцільового лісового господарства, конкурентоздатного на ринку праці. Унікальність ОПП полягає в її міждисциплінарному характері, що проявляється в процесі взаємодії, об'єднання, взаємовпливу, взаємопроникнення, понять та принципів дисциплін лісгосподарського циклу для розв'язання задач і вирішення практичних проблем у лісовому господарстві. Усі стейкхолдери залучаються до оновлення змісту ОПП. Вибіркова частина ОПП розширюючи підготовку за спеціальністю сприяє формуванню індивідуальної освітньої траєкторії здобувача. Правила прийому є чіткими та зрозумілими, добре структуровані та доступні на сайті УНУС. Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО та при неформальній освіті проводиться згідно з діючими положеннями. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу і принципам академічної свободи. В ЗВО наявна практика поєднання досліджень із навчанням. Поінформованість здобувачів з оцінювання результатів навчання та дотримання принципів академічної доброчесності відповідає нормативним вимогам у повній мірі. Правила проведення контрольних заходів є об'єктивні та доступні для учасників освітнього процесу. Академічна та професійна кваліфікація НПП на ОПП забезпечує досягнення визначених програмою цілей та програмних результатів навчання. Процедура конкурсного добору викладачів є прозорою і унормованою відповідними положеннями УНУС. Роботодавці залучені до реалізації освітнього процесу при проведенні аудиторних занять та проходження здобувачами виробничої переддипломної практики. Освітній простір є безпечний для здоров'я та життя учасниками освітнього процесу і доступний для осіб з особливими освітніми потребами. Наявна матеріально-технічна база УНУС для навчального процесу на ОПП «Лісове господарство» забезпечує сучасні потреби для досягнення цілей ОПП і програмних результатів навчання у здобувачів. В процесі реалізації ОПП конфліктних ситуацій або ж скарг, пов'язаних з дискримінацією, сексуальним домаганням або корупцією, не виявлено. Усі стейкхолдери освітнього процесу за ОПП беруть участь у моніторингу та обговоренні ОПП. Основні компоненти прозорості та публічності в УНУС розроблено на високому рівні та забезпечують об'єктивне оцінювання освітнього процесу, регламентовані положеннями, що розміщені на офіційному сайті УНУС у вільному доступі.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Цілі ОПП спрямовані на особливості ведення лісового господарства Черкащини та України (особливо умов степу) і дозволяють сформувати конкурентоздатного на ринку праці фахівця з питань вирішення завдань з комплексного лісового господарства. Постійний перегляд вибіркового ОК за спеціальністю на основі пропозицій стейкхолдерів та постійне збільшення їхнього переліку є позитивним чинником. Всі стейкхолдери позитивно відзначають великий обсяг практичної підготовки на ОПП (12 кредитів навчальної практики та 7,5 кредитів виробничої практика) і вважають це перевагою ОПП. На сайті УНУС наявна чітка система інформування абітурієнтів про правила прийому та умови навчання, які не містять дискримінаційних положень. На сайті УНУС наявні окремі посилання для вступників, зокрема, щодо етапів вступної кампанії, обсягу держзамовлення, розрахунку конкурсного балу, вартості навчання тощо, відповідають нормативним вимогам у повній мірі та додатково вирізняється конкретними особливостями, що зумовлюють переваги ОПП. Навчання та викладання за ОПП мають високий рівень у цілях, змісту та ПРН щодо контексту сучасних підходів науки і практики у лісовому господарстві, а це реалізується, зокрема, у можливості здобувача щодо вільного вибору дисциплін, теми бакалаврської роботи та бази виробничої практики. В УНУС процедура дотримання академічної доброчесності здійснюється в онлайн – сервісі, що закликає здобувачів поважати авторське право. В УНУС діє рейтингова система заохочення викладацької майстерності НПП, яка повністю охоплює сфери професійної діяльності НПП. До освітнього процесу залучені викладачі – практики, особливо при проходженні здобувачами переддипломної практики та веденні занять запрошеними лекторами. На веб-сайті УНУС НПП інформуються про можливості участі у програмах академічної мобільності, семінарах, тренінгах, курсах, конференціях тощо. Заклад забезпечує безоплатний і вільний доступ до всієї інфраструктури та до інформаційних електронних ресурсів учасникам освітнього процесу. Відчутно високий рівень підтримки здобувачів та їх інформування через співпрацю із кураторами акадгруп та студрадою університету. У УНУС сформовано сучасна культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку ОПП та освітньої діяльності. Наявна практика систематичного анкетування стейкхолдерів щодо якості освітніх програм. Проект ОПП та інформація для збору пропозицій розміщена у вільному доступі та забезпечує інформування стейкхолдерів у повному обсязі.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабкі сторони: 1. Навчально-виробничий відділ «Білогрудівський ліс» завдяки історичності, науковому значенню та особливій ролі у навчально-дослідній роботі здобувачів та НПП заслуговує на роль навчально-наукової лабораторії УНУС; 2. Не обґрунтована назва ОК 19 Дендрологія (декоративна). 3. Не відображена серед обов'язкових дисциплін НП ОК «Метеорологія з основами кліматології», що забезпечує ПРН 4,5,6,10,11 та 15; 4. Серед

обов'язкових компонентів НП, що забезпечує ПРН 5, 7, 8, 9, 10 та 11, відсутній ОК «Лісомисливське господарство»; 5. Серед обов'язкових компонентів НП, що має особливу регіональну актуальність, відсутній ОК «Агролісомеліорація», що забезпечує ПРН 5,6,8,10,11 та 15; 6. Назва ОК «Ґрунтознавство лісових екосистем» містить в собі тавтологію, тому пропонується змінити назву ОК; 7. В НП ОПП замінити курсову роботу на курсовий проект у ОК «Лісівництво», «Лісові культури» та «Агролісомеліорація». 8. В навчальному плані виділено кредити на навчальні практики, проте вони не актуалізовані. Зокрема це навчальні практики з ОК «Основи фахової підготовки», «Геодезія», «Ботаніка», «Лісове ґрунтознавство», «Дендрологія», «Лісова таксація», «Лісові культури», «Лісознавство і лісівництво», «Лісовпорядкування» та «Лісоексплуатація». 9. На базі Moodle для студентів під час дистанційного навчання відсутні окремі блоки «Навчальні практики» та «Виробнича практика». 10. На фокус-групах зі здобувачами встановлено їх недостатню поінформованість, щодо основних аспектів академічної доброчесності. Рекомендації щодо удосконалення При оновленні ОПП та НП за спеціальністю на 2024-2025 н. р. 1. Трансформувати Навчально-виробничий відділ «Білогрудівський ліс» у навчально-наукову лабораторію УНУС ; 2. Трансформувати ОК19 Дендрологія (декоративна) на ОК19 Дендрологія. 3. Ввести до обов'язкових дисциплін НП ОК Метеорологія з основами кліматології замість ОК30 Основи наукових досліджень; 4. Ввести до обов'язкових дисциплін НП ОК Лісомисливське господарство; 5. Трансформувати ОК29 Лісова меліорація на ОК29 Агролісомеліорація; 6. Трансформувати ОК17 Ґрунтознавство лісових екосистем на ОК17 Лісове ґрунтознавство; 7. Трансформувати в НП курсову роботу на курсовий проект у ОК27 Лісівництво та в ОК32 Лісові культури і ввести курсовий проект до ОК30 Агролісомеліорація. 8. Згідно Положенням про проведення практичної підготовки (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/VA21>) актуалізувати в НП навчальні практики: у 2 семестрі з ОК30 Основи фахової підготовки 2 кредити, ОК16 Геодезія 1 кр., ОК13 Ботаніка 1 кр., у 4 семестрі з ОК17 Лісове ґрунтознавство 1 кр., ОК19 Дендрологія 1 кр., у 6 семестрі з ОК31 Лісова таксація 1 кр., ОК32 «Лісові культури 1 кр., ОК22 та 27 «Лісознавство і лісівництво» 2 кр., у 8 семестрі з ОК33 Лісовпорядкування 1 кр., та ОК35 Лісоексплуатація 1 кр. 9. Ввести на базі платформи Moodle окремі блоки Навчальні практики та Виробнича практика. 10. Ввести до ОК6 Основи фахової підготовки тему: Поняття та суть академічної доброчесності.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Стратегія розвитку УНУС на 2020–2025 роки вказує, що це багатопрофільний ЗВО, що провадить інноваційну освітню, наукову, культурно-просвітницьку діяльність та є провідним науково-методичним центром аграрної освіти України (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/oNsr>). Місією УНУС є провадження інноваційної освітньої та наукової діяльності у природничій, суспільній, гуманітарній і технічній сферах; виховання гармонійно розвиненої особистості, громадянина та патріота України; всебічний розвиток фундаментальних і прикладних наукових досліджень, забезпечення їх інноваційності та відповідності комерційним запитам. Ректор УНУС Непочатенко О.О. відзначає, що згідно зі стратегією розвитку університет є багатогалузевим класичним закладом вищої освіти, ідентичність якого пов'язана з Черкащиною, Україною (особливо умовами степу) та академічним середовищем Європи. Згідно ОПП (https://forestry.udau.edu.ua/assets/files/2024/op_b_205-bakalavr-1.pdf) мета полягає у наданні елементарних фактологічних знань та розумінь студентам, уміння динамічно поєднувати знання, комунікативні навички і спроможності під час вирішення завдань та проблемних питань у галузі лісового господарства. Цілі ОПП сприяють формуванню у здобувачів освіти системи теоретичних знань і практичних умінь, сучасних технологій у веденні лісового господарства, спроможності професійної та відповідальної діяльності з вирішення завдань виробництва у лісовому та мисливському господарстві при створенні та вирощуванні лісових насаджень, інвентаризації лісів та використання його ресурсів, проектування лісогосподарських заходів; формування та розвиток організаційних, комунікативних і соціально-психологічних компетентностей, спілкування іноземною мовою в професійній діяльності. Унікальність ОПП, як відмічено гарантом Адаменко С. А., обумовлена міждисциплінарним набуттям випускниками додаткових компетентностей для вирішування завдань з комплексного лісового господарства. Вдосконалення ОПП відбувається при постійному покращенні матеріально-технічної бази та сприяння професійному розвитку НПП (при кафедрі функціонує НВВ УНУС «Білогрудівський ліс» (<https://forestry.udau.edu.ua/ua/navchannya/bilogrudivskij-lis-navchalno-virobnichij-viddil-umanskogo-nacionalnogo-universitetu-sadivnictva.html>), розсадник лісових і декоративних культур (<https://forestry.udau.edu.ua/ua/prokafedru/rozsadnik.html>), з 23 навчально-наукових лабораторій університету шість залучені до навчання за спеціальністю (<https://science.udau.edu.ua/ua/naukovi-laboratorii.html>), науковий гербарій (<https://science.udau.edu.ua/ua/gerbarij-umanskogo-nus.html>), теплично-оранжерейний комплекс, навчально-науково-виробничий відділ, дослідне поле, колекційний ботанічний розсадник (<https://science.udau.edu.ua/ua/istorichna-naukova-baza.html>) та НДП «Софіївка», де зосереджено об'єкти різних ОК,

що є особливістю ОП), що забезпечує навчальний процес за ОП. Цілі ОП відповідають місії та стратегії розвитку Уманського національного університету садівництва.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

ЕГ встановила, що для стейкхолдерів у спілкуванні зручним форматом є анкетування та обговорення пропозицій у приватних розмовах (фокус-групи Григорій Пуш, Олександр Дошка, Володимир Шапран). Проте, за словами гаранта, студентом Морозовим О.Р. пропозиції замінити форму підсумкового контролю у дисципліні фізіологія рослин з екзамену на залік (<https://forestry.udau.edu.ua/assets/files/2024/protokoli/protokol-2023.pdf>). Стейкхолдери-роботодавці (Володимир Шапран, Микола Бас, Сергій Тлустий), стейкхолдери-здобувачі денної форми навчання: Лещенко Олег, Морозов Олег, Ткач Ангеліна, Голуб Андрій, Шевченко Богдан, Мелехтя Ярослав, Сивак Станіслав, Крот Олександр, Кудрявцев Віталій, Левченко Артем - брали участь в обговоренні проекту ОП. На засіданні обговорювались питання фіксації оцінок при захисті кваліфікаційних та курсових робіт, формування вибіркової частини навчального плану, вивчення іноземної мови, збільшення обсягу практичних занять у навчальному плані, пропозиції до організації та змісту навчальних практик. На фокус-групі при зустрічі з ректором УНУС Непочатенко О.О. піднімалось питання про введення ОК «Агрорісомеліорація». На фокус-групах з роботодавцями (Григорій Пуш, Олександр Дошка, Володимир Шапран) озвучені пропозиції з перенесення з вибіркової компоненти ОК «Метеорологія з основами кліматології» до обов'язкової замість ОК «Основи наукових досліджень». У бесідах з науково-педагогічними працівниками, які реалізують ОПП та гарантом запропоновано актуалізувати в НП назви ОК «Ґрунтознавство лісових екосистем» на «Лісове ґрунтознавство», та навчальних практик з ОК «Основи фахової підготовки», «Геодезія», «Ботаніка», «Лісове ґрунтознавство», «Дендрологія», «Лісова таксація», «Лісові культури», «Лісознавство і лісівництво», «Лісовпорядкування» та «Лісоексплуатація». Це узгоджується з Положенням про організацію проведення практичної підготовки здобувачів УНУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/VA21>). Тобто, оновлення ОПП відбувається постійно з врахуванням пропозицій усіх стейкхолдерів. Рекомендується також ввести в НП ОК зб «Лісомисливське господарство», що забезпечує ПРН 5, 7, 8, 9, 10 та 11 згідно ОПП (https://forestry.udau.edu.ua/assets/files/2024/op_b_205-bakalavr-1.pdf), НПП погоджується з адаптацією до більшості НП ОПП за спеціальністю 205 щодо курсової роботи та проектів.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі ОП та ПРН визначено з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності і регіонального контексту, що підтверджується рецензіями стейкхолдерів-роботодавців (<https://forestry.udau.edu.ua/assets/files/2024/recenziya-11.pdf>, <https://forestry.udau.edu.ua/assets/files/2024/recenziya-22.pdf>). Регіональний та галузевий контекст програми простежується також і у силабусах ОК (та зокрема <https://www.udau.edu.ua/ua/for-students/katalog-elektivnix-vibirkovix-disciplin/fahovi/or-bakalavr1/205-lisove-gospodarstvo.html>). Потреба у випускниках за ОПП, на думку науково-педагогічних працівників, які реалізують ОПП та гаранта ОПП, є актуальною не лише для Черкащини але і для всієї України (особливо для умов степу). Це обумовлено стратегією розвитку багатопільового лісового господарства, нищенням лісу та господарських угідь внаслідок війни з росією та реалізацією ініціативи Президента України «Зелена країна». При реформуванні ОПП, яка акредитується, враховано досвід аналогічних ОПП Чернівецького національного університету імені Юрія Федька (<https://drive.google.com/file/d/1bgH29t9T4TVO6iJreiVPF5ixorCojnSv/view>), Національного лісотехнічного університету України (<https://nltu.edu.ua/index.php/abituriientu/osvitni-prohramy/item/149-205-lisove-hospodarstvo/149-205-lisove-hospodarstvo>), Поліського національного Університету (<https://polissiauniver.edu.ua/wp-content/uploads/2023/03/%D0%9E%D0%9F-205-%D0%91%D0%B0%D0%BA%D0%BB%D0%B2%D1%80.pdf>), Сумського національного аграрного університету (<https://agro.snau.edu.ua/studentu/bakalarvski-programi/opp-lisove-gospodarstvo/>). В процесі формуванні цілей, ОК та ПРН взято до уваги досвід і іноземних закладів, зокрема, Uniwersytet rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie (<https://wl.urk.edu.pl/index/site/4959>). Конкурентоздатність ОПП базується на вивченні здобувачами ВО фахових компетентностей, що дозволять вирішувати традиційні, ще з початку XIX сторіччя, для Черкащини так і для всієї України (особливо для умов степу) завдання з комплексного лісового господарства. Потребу ринку праці у фахівцях підтвердили стейкхолдери-роботодавці на фокус-групах. Випускники за спеціальністю «Лісове господарство» на фокус-групах 25.03.2024 та 26.03.2024 відмічають хороший рівень знань та практичної підготовки в УНУС, що дозволяє їм успішно працевлаштуватись за фахом.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Програмні результати навчання за ОПП «Лісове господарство» відповідають результатам навчання, що відображені у Стандарті вищої освіти України за спеціальністю 205 Лісове господарство для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (Наказ Міністерства освіти і науки України від 05.12.2018 р., № 1342) (<https://cutt.us/VhOdl>). Освітні компоненти ОП дозволяють сформувати у здобувачів освіти загальні та фахові компетентності, що необхідні для виконання професійних обов'язків у лісовому та мисливському господарстві. Державна атестація здобувачів вищої освіти проводиться у формі відкритого і публічного захисту кваліфікаційної роботи бакалавра. Наведена інформація підтверджена результатами аналізу ОПП, змісту ОК, навчального плану, інтерв'юванням НПП, гаранта, здобувачів, випускників та роботодавців. Тобто, ОПП забезпечує досягнення результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти України за спеціальністю 205 Лісове господарство для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Цілі ОПП та ПРН визначено з урахуванням тенденцій регіонального контексту розвитку спеціальності як і в Україні загалом, що відповідає місії та стратегії розвитку УНУС. Позитивною практикою є взаємодія зі всіма стейкхолдерами з обговорення та удосконалення ОПП, особливо роботодавців та майбутніх здобувачів завдяки щорічному з'їзду випускників УНУС. Вирішенню традиційних для Черкащини та півдня України завдань з багатоцільового лісового господарства сприяють додаткові фахові компетентності, що дозволяють сформувати конкурентоздатного фахівця на ринку праці.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабких сторін не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Освітня програма та освітня діяльність за ОПП відповідають вимогам з доступу до освітньої програми та визнання результатів навчання. Цілі ОПП сформульовані чітко та відповідають місії і стратегії розвитку УНУС. ОПП відповідає вимогам Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 205 Лісове господарство для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Стейкхолдери активно залучаються до оновлення змісту ОПП, особливо роботодавців та майбутніх здобувачів завдяки щорічному з'їзду випускників УНУС. Проектною групою здійснено аналіз існуючих ОПП зі спеціальності в інших ЗВО України (Львів, Київ, Чернівці, Суми) та Краківського сільськогосподарського університету (Польща).

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг навчального навантаження у змісті ОПП враховує вимоги ст. 5 Закону України «Про вищу освіту» та Стандарту вищої освіти України для першого (бакалаврського) рівня освіти, галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство, спеціальності 205 «Лісове господарство» (Наказ МОН України від 05.12.2018 р. № 1342 (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/Fakhova%20peredvyshcha%20osvita/Zatverdzeni.standarty/2021/11/08/205-Lis.hosp.pdf>)) і містить 240 кредитів ЄКТС при повній освіті у 3 роки та 10 місяців (https://forestry.udau.edu.ua/assets/files/2024/op_b_205-bakalavr-1.pdf). Загальний обсяг обов'язкових компонентів, спрямованих на формування загальних і фахових компетентностей становить 180 кредитів (дисципліни циклу Соціально-гуманітарної підготовки - 29 кредитів, Фундаментальної, природничо-наукової та загально-економічної підготовки – 19 кредитів; Професійної та практичної підготовки - 105 кредитів та Науково-дослідної роботи та практики – 27 кредитів) На дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти відводиться 60 кредитів – 25% (Про порядок розробки, затвердження та періодичного перегляду освітньої програми в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/vwXN>), Положення про організацію освітнього процесу в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/Y5Zg>). В навчальному плані містяться вибіркові ОК. Цикл вибіркових дисциплін

планується з 4 по 8 семестр. Для бакалаврського рівня початок, тривалість, кількість вибіркових дисциплін у семестрах та роках навчання планується з врахуванням можливості уніфікувати дисципліни в межах галузі знань, спеціальності, факультету. У навчальному плані передбачається лише навчальне навантаження: вписують «Вибіркова дисципліна 1; Вибіркова дисципліна 2» і т. д.; вказується форма і семестр підсумкового контролю; кількість кредитів, аудиторних годин; години консультацій, самостійної роботи та вказується тижневе навантаження. Назви вибіркових ОК пропонують кафедри та затверджують вчені ради факультетів щорічно. Каталог елективних (вибіркових) дисциплін представлені фаховими та загально-університетськими компонентами (<https://www.udau.edu.ua/ua/for-students/katalog-elektivnix-vibirkovix-disciplin/>). Кількість вибіркових дисциплін є достатньою, щоб здобувач освіти мав можливість здійснити вибір; дисципліни не дублюють одна одну, є актуальні та цікаві для здобувача (<https://www.udau.edu.ua/ua/for-students/katalog-elektivnix-vibirkovix-disciplin/fahovi/or-bakalavr1/205-lisove-gospodarstvo.html>); <https://www.udau.edu.ua/ua/for-students/katalog-elektivnix-vibirkovix-disciplin/zagalnouniversitetski/or-bakalavr.html>). Випускникам ОП «Лісове господарство», присвоюється кваліфікація «Бакалавр з лісового господарства», що відповідає шостому рівню НРК України.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОПП має чітку структуру, а освітні компоненти освітньо-професійної програми складають логічну взаємопов'язану систему, яка відображена у структурно-логічній схемі підготовки бакалаврів ОПП «Лісове господарство» (https://forestry.udau.edu.ua/assets/files/2024/op_b_205-bakalavr-1.pdf). Освітні компоненти, які формують ПРН, входять до циклів загальної і професійної підготовки. До них включені освітні компоненти з циклів Соціально-гуманітарної підготовки - 29 кредитів, Фундаментальної, природничо-наукової та загально-економічної підготовки - 19 кредитів; Професійної та практичної підготовки - 105 кредитів і Науково-дослідної роботи та практики - 27 кредитів (https://forestry.udau.edu.ua/assets/files/2024/op_b_205-bakalavr-1.pdf). Цикл вибіркових дисциплін заплановано не менше як 25% від загального обсягу кредитів ЄКТС та і 4 по 8 семестр. Практична підготовка студентів передбачає навчальні та виробничі практики. Навчальні практики заплановано на 1-4 курсах навчання обсягом 12 кредитів. Виробничу практику переддипломну заплановано обсягом 7,5 кредити у шостому семестрі, написання кваліфікаційної роботи обсягом 6 кредитів у восьмому семестрі (https://forestry.udau.edu.ua/assets/files/2024/op_b_205-bakalavr-1.pdf). Обов'язкові ОК ОПП формують всі загальні компетентності (ОПП від 31.05.2023 р.) . Усі ПРН забезпечуються за рахунок обов'язкових компонентів ОПП та закріплюються вибірковими ((ОПП від 31.05.2023 р.) (https://forestry.udau.edu.ua/assets/files/2024/op_b_205-bakalavr-1.pdf), <https://forestry.udau.edu.ua/assets/files/2024/navchalni-plani/plan-bakalavr-1.pdf>). Формування у здобувачів ПРН є досяжним за рахунок вибору відповідних методів та форм навчання, а це встановлено ЕГ під час аналізу [силabusів](https://www.udau.edu.ua/ua/for-students/katalog-elektivnix-vibirkovix-disciplin/fahovi/or-bakalavr1/205-lisove-gospodarstvo.html) (<https://www.udau.edu.ua/ua/for-students/katalog-elektivnix-vibirkovix-disciplin/fahovi/or-bakalavr1/205-lisove-gospodarstvo.html>); <https://www.udau.edu.ua/ua/for-students/katalog-elektivnix-vibirkovix-disciplin/zagalnouniversitetski/or-bakalavr.html>) та у фокус-групах зі стейкхолдерами.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОПП та її ОК відповідають предметній області, визначеній у Стандарті вищої освіти першого (бакалаврського) рівня освіти за спеціальністю 205 Лісове господарство (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/Fakhova%20peredvyshcha%20osvita/Zatverdzeni.standarty/2021/11/08/205-Lis.hosp.pdf>, https://forestry.udau.edu.ua/assets/files/2024/op_b_205-bakalavr-1.pdf). Обов'язкові та вибіркові освітні компоненти циклів спрямовані на здобуття фахових компетентностей за спеціальністю «Лісове господарство». Освітньо-професійна програма зосереджена на підготовці фахівців, здатних вирішувати виробничі завдання у галузі лісового та мисливського господарства відносно створення, вирощування та формування лісових насаджень, лісової інвентаризації, раціонального використання ресурсів і проектування лісгосподарських заходів; формування та розвиток комунікативних, соціально-психологічних і організаційних компетентностей та навичок спілкування іноземною мовою у професійній діяльності. Серед освітніх компонентів, які розкривають суть та особливості об'єкту вивчення ОПП є ОК-09-38 (https://forestry.udau.edu.ua/assets/files/2024/op_b_205-bakalavr-1.pdf, <https://forestry.udau.edu.ua/assets/files/2024/navchalni-plani/plan-bakalavr-1.pdf>). Для забезпечення досягнення відповідних ПРН використовуються релевантні методи та інструменти навчання, в тому числі при кафедрі лісового господарства фахово-спрямовані лабораторії НВВ УНУС «Білогрудівський ліс» (<https://forestry.udau.edu.ua/ua/navchannya/bilogrudivskij-lis-navchalno-virobnichij-viddil-umanskogo-nacionalnogo-universitetu-sadivnictva.html>), розсадник лісових і декоративних культур (<https://forestry.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/rozsadnik.html>), шість залучених до навчання шість навчально-наукових лабораторій за спеціальністю «Оцінювання якості ґрунтів і продукції рослинництва», «Біотехнології», «Генетики, селекції та насінництва», «Біологічних основ продуктивності рослин», «Інтродукція, адаптація, розмноження та вирощування декоративних і лісових культур», «Сучасні геодезичні та землевпорядні технології» (<https://science.udau.edu.ua/ua/naukovi-laboratorii.html>), науковий гербарій (<https://science.udau.edu.ua/ua/gerbarij-umanskogo-nus.html>), колекційний ботанічний розсадник (<https://science.udau.edu.ua/ua/istorichna-naukova-baza.html>) та НДП «Софіївка», де зосереджено об'єкти різних ОК, що є особливістю ОПП) та забезпечують навчальний процес на ОПП «Лісове господарство».

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Структурою ОП «Лісове господарство» передбачена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів, механізм реалізації якої полягає у праві здобувачів вищої освіти на вільний вибір навчальних дисциплін. Цей вибір здійснюється у відповідності до Положення про організацію освітнього процесу в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/Y5Zg>), Положення про вибіркові дисципліни в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/iU0o>), Про порядок розробки, затвердження та періодичного перегляду освітньої програми в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/vwXN>). Вибіркові компоненти в структурі НП займають 25% (60 кредитів ЄКТС). Анотації вибіркових дисциплін за спеціальністю розміщені на сторінці УНУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/for-students/katalog-elektivnix-vibirkovix-disciplin/fahovi/or-bakalavr1/205-lisove-gospodarstvo.html>); <https://www.udau.edu.ua/ua/for-students/katalog-elektivnix-vibirkovix-disciplin/zagalnouniversitetski/or-bakalavr.html>). Після ознайомлення з переліком вибіркових дисциплін студенти обирають згідно з Процедураю вибору із Переліку вибіркових дисциплін. У фокус-групах зі здобувачами вищої освіти ЕГ відзначила поінформованість щодо цієї процедури. Аналіз переліку вибіркових дисциплін за спеціальністю, які розподілені за роками, ЕГ не було зауважено дублювання ОК, які би обмежували здобувачів у виборі. Відповідно до проведеного відділом моніторингу якості освіти УНУС опитування, здобувачі задоволені системою контролю та оцінювання, яка є об'єктивною та неупередженою (<https://mon.udau.edu.ua/ua/anketuvannya/zvitnist-po-anketuvannyu/novyj-resurs5.html>). Результати опитування засвідчують, що студенти не перевантажені та мають достатньо часу на самостійну роботу. Слід зазначити, що на запитання «Чи задовольняє освітнє середовище в УНУС Ваші потреби та інтереси?» 84,9% учасників відповіли ствердно, 14,6% здобувачів частково задоволені та 0,5% студентів не задоволені. 66,1% респондентів стверджують, що їм надається організаційна, інформаційна та консультативна підтримка в університеті, а 33,0% опитаних здобувачів отримують відповідну підтримку за запитом про допомогу (<https://mon.udau.edu.ua/assets/files/anketi/2022-2023/zvit-po-anketuvannyu-zdobuvachiv-vishhoi-osviti-unus-2023.pdf>).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

В загальному обсязі ОПП «Лісове господарство», становить 7200 годин, на аудиторну роботу відведено 3040 годин, 4160 години – на самостійну роботу. Обов'язкові освітні компоненти охоплюють 5400 годин, які складаються з 2200 аудиторних годин, із них 908 годин – лекції, лабораторні (220 год.), практичні (1072 год.) заняття, навчальна і виробнича практики - 585 годин, що свідчить про практичне спрямування ОПП (https://forestry.udau.edu.ua/assets/files/2024/op_b_205-bakalavr-1.pdf, <https://forestry.udau.edu.ua/assets/files/2024/navchalni-plani/plan-bakalavr-1.pdf>). Практична підготовка студентів за ОПП регулюється Положенням про організацію проведення практичної підготовки здобувачів УНУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/VA21>). У відповідності до ОПП та НП проведення навчальних практик передбачено в II-му, IV-му, VI-му та VIII семестрах у вигляді предметних навчальних практик з виїздом (12 кредитів), та виробничої переддипломної практики у VI-му (7,5 кредитів) та написання випускної кваліфікаційної роботи у VIII-му семестрі (6 кредитів) (https://forestry.udau.edu.ua/assets/files/2024/op_b_205-bakalavr-1.pdf; <https://forestry.udau.edu.ua/assets/files/2024/navchalni-plani/plan-bakalavr-1.pdf>). Слід відмітити, що предметні навчальні практики на I-му курсі завершують практичну підготовку з ОК циклу професійної та практичної (ОК5 та ОК11. Ботаніка та ОК6. Основи фахової підготовки). Навчальні практики, окрім за ОК11. Ботаніка та ОК32. «Лісознавство», проводяться через семестр після вивчення дисципліни, що обумовлює певні труднощі при закріпленні теоретичних знань та формування у здобувачів професійних умінь за ОПП для прийняття самостійних рішень при виконанні конкретних завдань майбутньої фахової діяльності (https://forestry.udau.edu.ua/assets/files/2024/op_b_205-bakalavr-1.pdf, <https://forestry.udau.edu.ua/assets/files/2024/navchalni-plani/plan-bakalavr-1.pdf>). Практичні навички студенти ОПП додатково можуть здобути при відвідуванні наукового студентського гуртка. Студенти 1-4 року навчання у фокус-групах відзначали задоволеність рівнем практичної підготовки на ОПП. Виробничу переддипломну практику здобувачі проходять на провідних підприємствах регіону, згідно укладених угод (<https://forestry.udau.edu.ua/assets/files/dokumenty/dogovir.pdf>, <https://forestry.udau.edu.ua/ua/navchannya/programi-praktiki.html>). Окрім того, здобувачі можуть самостійно укладати угоди про проходження виробничої переддипломної практики, що було підтверджено у фокус-групах зі стейкхолдерами. Стейкхолдери-роботодавці та випускники беруть безпосередню участь при формулюванні цілей та завдань практичної підготовки на засіданнях проектної групи, кафедри (<https://forestry.udau.edu.ua/ua/studentu/novyj-resurs10/osvitni-programi-2023/dodatki-do-or-bakalavr1.html>) та анкетуваннях (фокус-групи з роботодавцями та резервна зустрічі).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Зміст ОПП, НП, робочих програм, силабусів навчальних дисциплін, форми і методи проведення навчальних занять забезпечують набуття здобувачами необхідних соціальних навичок (soft skills) (<https://fls.udau.edu.ua/ua/studentu/soft-skills.html>). Зокрема, такі навички можуть набуватися при вивченні дисциплін з циклу соціально-гуманітарної підготовки (ОК01 Іноземна мова, ОК02 Українська мова, ОК03 Історія та культура України, ОК04 Правознавство, ОК05 Філософія, ОК06 Фізичне виховання та ОК07 Політологія) (<https://forestry.udau.edu.ua/assets/files/2024/navchalni-plani/plan-bakalavr-1.pdf>). На зустрічі з НПП та гарантом Адаменко С. А. зазначено, що соціальні навички набуваються в процесі роботи в колективі над спільним завданням, ситуативного мовлення, презентації проектів тощо. Окрім того, соціальні навички набуваються здобувачами в процесі вивчення і дисциплін циклу фахової підготовки та при проходженні навчальних і виробничих практик. Додатковою можливістю для набуття соціальних навичок здобувачами вищої освіти є участь студентській науковій роботі (на кафедрі лісового господарства функціонує науковий студентський гурток, мета діяльності якого є в залученні студентів до проведення науково-дослідної роботи з подальшою апробацією результатів досліджень, створення умов для творчого зростання у процесі навчання та оволодіння фахом для майбутньої професійної діяльності (<https://forestry.udau.edu.ua/ua/nauka-ta-innovacii/naukovi-gurtki.html>).

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт зі спеціальності «Лісове господарство» відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз ОПП та НП дають можливість встановити, що обсяг ОПП та окремих ОК дозволяє досягнути цілей та програмних результатів навчання. Навчальний план сформовано відповідно до ОПП, розглянуто і схвалено Вченою радою УНУС та затверджено ректором університету 31.05.2023 р. (<https://forestry.udau.edu.ua/assets/files/2024/navchalni-plani/plan-bakalavr-1.pdf>, https://forestry.udau.edu.ua/assets/files/2024/op_b_205-bakalavr-1.pdf). Загальний обсяг складає 240 кредитів ЄКТС та передбачає проведення аудиторних занять, самостійної роботи та практичної підготовки. Кількість курсових робіт становить 3 за весь період навчання. Кількість освітніх компонентів у одному навчальному році не перевищує 15. Всі наведені показники дотримані при складанні навчального плану. В загальному обсяг ОПП «Лісове господарство» становить 7200 годин, на аудиторну роботу відведено 3040 годин, 4160 години – на самостійну роботу (https://forestry.udau.edu.ua/assets/files/2024/op_b_205-bakalavr-1.pdf; <https://forestry.udau.edu.ua/assets/files/2024/navchalni-plani/plan-bakalavr-1.pdf>). Частка аудиторної роботи у загальному обсязі робіт за ОПП становить 3040 год. (42,22 %). Лекції в структурі аудиторного навантаження займають 18,05%, лабораторні роботи – 3,05%, практичні роботи – 21,11%. Обсяг обов'язкових компонент складає 180 кредитів (75,0 %), в тому числі, навчальна і виробнича практики - 585 годин, 19,5 кредитів, вибіркового компонентів – 60 кредитів (25 %). Самостійна робота реалізується в позааудиторний час. Аудиторне тижневе навантаження здобувачів денної форми навчання становить на першому курсі 24 та 22 год., другому – 26 та 22 год., третьому – 26-20 год., четвертому – 25-28 год., що відповідає Положення про організацію освітнього процесу в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/Y5Zg>), Про порядок розробки, затвердження та періодичного перегляду освітньої програми в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/vwXN>). В ЗВО проводяться щорічні анкетування здобувачів вищої освіти щодо якості освітнього процесу у УНУС (<https://mon.udau.edu.ua/ua/anketuvannya.html>): більшості респондентів вистачає часу на самостійну роботу. Під час фокус-груп з здобувачами вищої освіти ЕГ засвідчила їх задоволеність рівнем підготовки і організацією навчального процесу, скарг на перевантаженість не виявлено.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

В ЗВО розроблено Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/1pK8>), проте за акредитованою ОПП підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Позитивною рисою є постійний перегляд вибіркового освітніх компонентів, зокрема з вибіркового дисциплін за спеціальністю, зважаючи на пропозиції стейкхолдерів, а також поступове збільшення їх переліку. Всі стейкхолдери

позитивно відзначають великий обсяг практичної підготовки на ОПП (12 кредитів навчальні практики та 7,5 кредитів виробнича практика) і вважають це перевагою ОПП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкі сторони та недоліки у контексті Критерію 2 1. Навчально-виробничий відділ «Білогрудівський ліс» завдяки історичності та вагомому науковому значенню для умов степу України заслуговує на роль навчально-наукової лабораторії УНУС; 2. Не обґрунтована назва ОК 19 Дендрологія (декоративна). 3. Не відображена серед обов'язкових дисциплін навчального плану ОК «Метеорологія з основами кліматології» не зважаючи на вагому лісоутворюючу роль клімату та проблеми його глобальних змін; 4. Серед обов'язкових компонентів навчального плану, що забезпечує ПРН 5, 7, 8, 9, 10 та 11, відсутній освітній компонент ОК «Лісомисливське господарство»; 5. Серед обов'язкових компонентів навчального плану, що має особливу регіональну актуальність, відсутній ОК «Агролісомеліорація»; 6. Назва ОК «Ґрунтознавство лісових екосистем» містить в собі тавтологію, тому пропонується змінити назву ОК. Так, ліс, це взаємозв'язана і взаємообумовлена єдність рослин, де домінантом виступають дерева, тварин та мікроорганізмів, що живуть на певній території впливають на неї і залежать від неї.; 7. В навчальному плані ОПП замінити курсову роботу на курсовий проект у ОК «Лісівництво», «Лісові культури» та «Агролісомеліорація». 8. В навчальному плані виділено кредити на навчальні практики, проте вони не актуалізовані. Зокрема це навчальні практики з ОК «Основи фахової підготовки», «Геодезія», «Ботаніка», «Лісове ґрунтознавство», «Дендрологія», «Лісова таксація», «Лісові культури», «Лісознавство і лісівництво», «Лісовпорядкування» та «Лісоексплуатація». Рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2 1. Трансформувати Навчально-виробничий відділ «Білогрудівський ліс» у навчально-наукову лабораторію УНУС ; 2. Перейменувати ОК19 Дендрологія (декоративна) на ОК19 Дендрологія. 3. Ввести до обов'язкових дисциплін НП ОК Метеорологія з основами кліматології замість ОК30 Основи наукових досліджень, як ОК, що завчано введена до порядку освоєння НП; 4. Ввести до обов'язкових дисциплін НП ОК Лісомисливське господарство; 5. Ввести до обов'язкових дисциплін НП ОК29 Агролісомеліорація замість ОК29 Лісова меліорація; 6. Трансформувати назву ОК17 Ґрунтознавство лісових екосистем в ОК17 Лісове ґрунтознавство; 6. Замінити в навчальному плані ОПП курсову роботу на курсовий проект у ОК27 Лісівництво та в ОК32 Лісові культури і ввести курсовий проект до ОК30 Агролісомеліорація. 6. Згідно Положенням про організацію проведення практичної підготовки здобувачів УНУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/VA21>) актуалізувати в НП навчальні практики в 2 семестрі з ОК30 Основи фахової підготовки» 2 кредити, ОК16 Геодезія 1 кредит, ОК13 Ботаніка 1 кредит, у 4 семестрі з ОК17 Лісове ґрунтознавство 1 кредит, ОК19 Дендрологія 1 кредит, у 6 семестрі з ОК31 Лісова таксація 1 кредит, ОК32 Лісові культури 1 кредит, ОК22 та 27 Лісознавство і лісівництво 2 кредити, у 8 семестрі з ОК33 Лісовпорядкування» 1 кредит та ОК35 Лісоексплуатація 1 кредит.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Зміст ОПП дає можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання за ОПП «Лісове господарство». Загальний обсяг ОП (240 кредитів) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, а вибіркова складова становить 60 кредитів ЄКТС та забезпечує 25% вибіркових дисциплін, що дозволяє сформувати індивідуальну освітню траєкторію студента. Освітній процес регламентується положеннями та методичними рекомендаціями. Наведені зауваження можуть бути скорегованими в процесі щорічного перегляду змісту освітньої програми.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому до УНУС оприлюднені на головній сторінці сайту ЗВО у розділі «ВСТУП 2023», вкладці «Правила прийому на 2023 р.» та доступні для вільного користування вступників та здобувачів. Прийом на навчання за ОП «Лісове господарство» здійснюється згідно цих правил, які є структуровані, чіткі та зрозумілі для абітурієнтів і не містять дискримінаційних положень. Також на сайті університету посилення на Консультаційний центр до вступу (<https://admission.udau.edu.ua/ua/konsultacijnij-centr.html>). Таким чином, всю необхідну інформацію для вступників на ОПП можна легко знайти на сайті університету, що було підтверджено на зустрічі із здобувачами і спілкуванні студенти 1 курсу, які зазначили, що всю потрібну інформацію дізналися із сайту університету, а за додатковими роз'ясненнями, а також допомогою в оформленні документів зверталися до працівників приймальної комісії.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

На сайті УНУС наведені чіткі та зрозумілі вимоги при прийому за ОПП «Лісове господарство» та наведено перелік документів до вступу. Вступна кампанія 2023 року відзначалася певними особливостями: набір здобувачів освіти на ОР «Бакалавр» спеціальності 205 «Лісове господарство» здійснюється на конкурсній основі в межах передбаченого ліцензованого обсягу за відповідними джерелами фінансування. Для конкурсного відбору осіб, які вступають для здобуття ступеня бакалавра на основі повної загальної середньої освіти та НРК5 зараховуються бали національного мультипредметного тесту (2022–2023 років) або сертифікатів зовнішнього незалежного оцінювання (2020–2021 років) з трьох конкурсних предметів для здобуття ступеня бакалавра на основі ПЗСО та з двох конкурсних предметів для здобуття ступеня бакалавра на основі НРК5. Для вступу на місця виключно за кошти фізичних та/або юридичних осіб використовувався тільки розгляд мотиваційних листів. Допустимий мінімальний бал 100, а вагові коефіцієнти оцінок предметів для спеціальності 205 «Лісове господарство»: перший (українська мова) – 0,35; другий (математика) – 0,4; третій (історія України) – 0,25; третій (іноземна мова) – 0,35; третій (біологія) – 0,5; третій (фізика) – 0,5; третій (хімія) – 0,3. Вступники, які проживають на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, тимчасово окупованій території, території населених пунктів на лінії зіткнення могли скористатися особливими умовами проходження річного оцінювання та державної підсумкової атестації і прийому для здобуття вищої освіти до УНУС в 2023 році через освітні центри «Донбас-Україна» та «Крим-Україна» (<https://admission.udau.edu.ua/ua/vstupna-kampaniya-2024/osvitnij-centr-donbas-ukraina-ta-krim-ukraina-umanskogo-nus1.html>). Для абітурієнтів, що вступають на скорочений термін навчання, формується окрема конкурсна пропозиція.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності, регулюються нормативними документами ЗВО: Положення про порядок визнання в УНУС результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (<https://www.udau.edu.ua/ua/about/normativna-baza.html>), Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/about/normativna-baza.html>), Положення про порядок визнання результатів навчання в інших ЗВО в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/about/normativna-baza.html>), Положення про порядок перезарахування результатів навчання при вступі на перший (бакалаврський) рівень вищої освіти на основі ОКР «Молодший спеціаліст», ОС «Молодший бакалавр», ОПС «Фаховий молодший бакалавр» в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/about/normativna-baza.html>), Положення про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/about/normativna-baza.html>) та Правила призначення академічної та соціальної стипендії здобувачам вищої освіти, аспірантам і докторантам в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/about/normativna-baza.html>). Наведені нормативні документи встановлюють чіткі й зрозумілі правила академічної мобільності та перезарахування дисциплін, що отримані в інших ЗВО. Слід зазначити, що за даною ОП здобувачі не брали участі у програмах академічної мобільності, хоча на зустрічі з фокус-групою здобувачі підтвердили поінформованість з цього питання. Вони зазначали, що карантинні обмеження та війна стають на заваді планам академічної мобільності.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюється Положення про порядок визнання в УНУС результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (<https://www.udau.edu.ua/ua/about/normativna-baza.html>). Ним регламентується порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти. Правила чіткі, зрозумілі, доступні для здобувачів освіти. Можливості отримання додаткових знань, завдяки неформальній освіті, популяризуються на сторінці факультету лісового та садово-паркового господарства, зокрема і інформаційно-аналітичний збірник «Освіта України в умовах воєнного стану» (<https://fls.udau.edu.ua/assets/files/2023/stara-fignya/inform-analityc.zbirn-osvita.ukrayiny.v.umovakh.voyennoho.stanu.22.08.2022.pdf>)

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Позитивною рисою є наявність чіткої системи інформування вступників про правила прийому та умови навчання, наявність інформативних та презентаційних матеріалів на сайті Університету та факультету лісового та садово-паркового господарства. Правила прийому не містять дискримінаційних положень. На сайті університету наявні окремі посилання для вступників, зокрема обсяги державного замовлення, етапи вступної кампанії, розрахунки конкурсного балу, вартість навчання тощо.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабких сторін не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Правила прийому на ОПП є чіткі та зрозумілі, добре структуровані на сайті УНУС з виокремленням додатків до них. Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО та в результаті неформальної освіти проводиться у відповідності до положень, поінформованість здобувачів вищої освіти з цих питань є достатньою. На ОПП «Лісове господарство» відсутні приклади визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті. ОПП та освітня діяльність за ОПП відповідають Критерію 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Під час інтерв'ювання з гарантом та НПП було з'ясовано, що форми та методи навчання і викладання застосовуються у відповідності до Положенням про організацію освітнього процесу. Досягнення програмних результатів навчання в університеті здійснюється завдяки оптимальному поєднанню таких форм навчання як лекції, проведення практичних занять, семінарські заняття, індивідуальне навчальне заняття проводиться з окремими здобувачами вищої освіти з метою підвищення рівня їх підготовки та розкриття індивідуальних творчих здібностей, консультація, самостійна аудиторна та позааудиторна робота студентів. Викладання здійснюється з активним використанням мультимедійних засобів, спеціального забезпечення. В окремих випадках (оголошення карантину, форс-мажорні обставини тощо) освітній процес може здійснюватися в дистанційному режимі. Досягнення програмних результатів навчання сприяють: всі модульні контрольні роботи; огляди сучасної літератури; ситуативні тести; тестування; завдання для самоконтролю у розрізі практичного заняття і самопідготовки; самостійна робота над навчальним матеріалом; тощо. (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/Y5Zg>). Рівень задоволеності студентів методами навчання і викладання вивчається в процесі викладання дисциплін, консультування та анкетування (<https://mon.udau.edu.ua/ua/anketuvannya/dlya-studentiv.html>). Отже, заявлені в ОП цілі та програмні результати навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи згідно пункту 3 частини першої статті 1 Закону України «Про вищу освіту».

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання для здобувачів вищої освіти початкового (короткого циклу) рівня за спеціальністю 205 «Лісове господарство», надається на сайті університету в розділі студенту «Бакалаврські програми», де здобувач може ознайомитися з вимогами до зарахування, профілем навчання, ключовими результатами та компетентностями, положенням про оцінювання ОПП (<https://ects.udau.edu.ua/ua/informaciya-po-programam.html?level=bachelor>). Перелік та анотації вибіркового (елективних) компонентів ОПП також розміщені на сайті Університету у розділі «Студенту» (<https://www.udau.edu.ua/ua/for-students/katalog-elektivnix-vibirkovix-disciplin.html>). Інформування здобувачів щодо оцінювання окремих освітніх компонентів ОПП відбувається на першому занятті або організаційних зборах перед навчальною практикою. Критерії оцінювання студентів по кожному компоненту ОПП детально описано у робочих програмах дисциплін та оприлюднені на сайті Уманського НУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/for-students/rating-scale.html>). Таким чином, усі учасники освітнього процесу мають можливість своєчасно отримати

інформацію щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Згідно з навчальними планами і програмами загальноосвітніх і фахових дисциплін кожний студент повинен оволодіти процесом наукового пізнання, виконуючи впродовж усього періоду навчання завдання, які поступово ускладнюються і поглиблюються. Під час викладання всіх дисциплін професійної підготовки використовуються певні форми та методи, що спираються на наукові дослідження. Студенти долучаються до наукової роботи поза навчальним процесом, і це є одним з найважливіших засобів формування висококваліфікованого спеціаліста. Вона передбачає участь у роботі предметних наукових гуртків; проблемних груп, секцій, лабораторій; проведення досліджень у межах творчої співпраці кафедр, факультетів; роботу в студентських інформаційно-аналітичних центрах. Студенти беруть участь у наукових семінарах таких як: 1. Сучасний стан лісокультурної справи в Черкаській області; 2. Проект реконструкції лісових кордонів в Білогородському лісі під навчальну програму кафедри лісового господарства; 3. Пропозиції створення наукових об'єктів в Білогородському лісі для навчальної роботи; 4. Пропозиції по навчальній програмі лісового розсадника як навчальної бази. Основним завданням навчальної практики є безпосередня практична підготовка до самостійної роботи. (<https://forestry.udau.edu.ua/ua/nauka-ta-innovacii/naukovi-gurtki.html>, <https://www.udau.edu.ua/ua/file/R1VO>). ЄГ встановлено факт залучення студентів до виконання науково-дослідних робіт кафедри; імплементованої в освітній процес методів навчання, заснованих на дослідженнях; наукових досягнень (індивідуальних чи колективних) що використовуються в освітньому процесі на ОПП. Це інформується виданням монографії професора кафедри В. П. Шлапака «Білогородський ліс», матеріали до якої збирались з допомогою здобувачів (фокус-група з гарантом).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Згідно Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/85IT>) та Положенням про методичне забезпечення освітнього процесу в Уманському НУС <https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2020/polozhennya-pro-metodichne-zabezpechennya-vid-08-10-2020.pdf> науково-педагогічний працівник постійно розробляє та перезатверджує робочі програми, оновлює зміст освітніх компонентів передбачених навчальним планом ОПП з урахуванням побажань і зауважень сейкхолдерів. Оновлення відбувається на основі вивчення сучасних досягнень, а також внаслідок прогнозування розвитку галузі та потреб суспільства. Вимоги щодо необхідності регулярного оновлення змісту навчальних дисциплін визначено у положеннях УНУС: «Положення про порядок розробки, затвердження та періодичного перегляду освітньої програми в Уманському НУС» (<https://www.udau.edu.ua/ua/about/normativna-baza.html>). «Зміст дисциплін оновлюють та корегують викладачі у відповідності до здійснених ними самостійно або у співпраці зі стейкхолдерами наукових досліджень. Освітні компоненти ОПП обов'язково переглядаються двічі на рік (по закінченні семестрів – січень, червень), оновлюються та розташовуються у модульному середовищі освітнього процесу УНУС. На кафедрі лісового господарства регулярно проводяться науково-методичні семінари. Під час обговорення визначаються сучасні практики та досягнення, які доцільно використовувати у навчанні. Результати досліджень, які викладачі проводять спільно зі здобувачами вищої освіти, впроваджуються у навчальний процес УНУС, закладів професійно-технічної освіти, а також у практику роботи підприємств. Вони доповнюють навчальне забезпечення дисциплін прикладами та фактичним матеріалом, стають основою для організації дослідницького навчання. Науково-педагогічні працівники регулярно проходять підвищення кваліфікації. Так, у 2022 році в Національному університеті біоресурсів і природокористування України ННІ неперервної освіти і туризму пройшли стажування шість викладачів: Адаменко С.А. (СС 00493706/017513-22), Іващенко І.Є. (СС 00493706/017495-22), Парубок М.І. (СС 00493706/015791-22), Баюра О.М. (СС00493706/017511-22), Коваль С.А. (СС 00493706/017493-22) та Мамчур В.В. (СС 00493706/017491-22). (<https://forestry.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/vikladachi-ta-spivrobotniki.html>). Відповідно до програми стажування викладачі здобувають нові програмні результати та компетентності, завдяки яким якісно оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик з лісового господарства. Також викладачі постійно беруть участь у науково-методичних і наукових конференціях, семінарах та інших заходах за фахом. За результатами яких на обговорення виносяться питання впровадження нових освітніх компонентів, що відповідають новітнім потребам лісового господарства.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Навчання здобувачів вищої освіти початкового (молодшого бакалаврського) рівня за спеціальністю 205 «Лісове господарство», яке здійснюється в межах даної освітньої програми тісно пов'язане із інтернаціоналізацією діяльності університету завдяки відвідуванню студентами гостьових лекцій (зустрічей), організованих кафедрою, факультетом та університетом (https://forestry.udau.edu.ua/ua/novini.html?cat-news_start=12#cat-news-block). Водночас інтернаціоналізація викладання здійснюється за рахунок публікування НПП наукових статей збірниках,

включених до міжнародних наукометричних баз Web of Science, Scopus. Впровадження отриманого досвіду викладачами відбувається у процесі проведення навчальних занять через підбір інноваційних технологій організації навчання здобувачів вищої. Взаємозв'язок навчання, викладання та наукових досліджень у межах ОНП з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО ґрунтується на основі міжнародних угод про проходження НПП стажування у закордонних ЗВО, брати участь в міжнародних конференціях, написанні колективних монографій, а здобувачі вищої освіти ОПП мають можливість брати участь у програмах академічної мобільності (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/FVKB>). ЕГ не встановлено фактів реалізації програми міжнародної академічної мобільності на ОПП для здобувачів вищої освіти та НПП випускової кафедри.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

До сильних сторін даного критерію слід віднести наявність власного навчального порталу на базі платформи Moodle, на якому в кожного студента є доступ до ЕНК та отримувати необхідну інформацію по певній дисципліні. Наразі діє система надання своєчасної інформації щодо оцінювання у межах окремих освітніх компонентів доступними та зрозумілими методами. Студенти своєчасно оповіщені та приймають періодично участь у конференціях, які організовує ЗВО. На сайті кафедр розміщені силабуси і робочі навчальні програми дисциплін, які дублюються на платформі e-elearn. Здобувачі вищої освіти під час анкетувань мають можливість висловлювати свої пропозиції стосовно організації освітнього процесу в ЗВО за принципами академічної свободи. Студенти можуть брати участь у дослідницьких проектах, де вони застосовують отримані знання для розв'язання реальних проблем або ведуть власні дослідження під керівництвом викладачів. Студенти долучаються до наукової роботи поза навчальним процесом.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкі сторони: 1. На базі Moodle для студентів під час дистанційного навчання відсутні окремі блоки «Навчальні практики» та «Виробнича практики». Рекомендації: 1. До нового 2024-2025 навчального року для студентів під час дистанційного навчання ввести на базі платформи Moodle окремі блоки «Навчальні практики» та «Виробнича практика».

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

У ЗВО діє система надання своєчасної інформації щодо порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів доступними та зрозумілими засобами, що підтверджено здобувачами у фокус-групах. Дотримання принципів академічної свободи в УНУС реалізоване через можливість здобувача вільного вибору дисциплін, теми бакалаврської роботи та бази виробничої практики, що було озвучено на зустрічі з викладачами та підтверджено студентами і випускниками у фокус-групах. ЗВО надає можливості здобувачам ОПП поєднувати навчання і дослідження. Здобувачі мають змогу поєднувати навчання і дослідження під час написання випускової кваліфікаційної роботи, як приклад науково-пошукові роботи у Білогрудівському лісі з проф. Шлапаком В.П. НПП мають право на вільний вибір змісту, форм і методів навчальної, методичної та наукової діяльності. Здобувачі добре поінформовані про порядок і критерії оцінювання в межах дисципліни, ця інформація наведена і у силабусах ОК. Студенти мають змогу долучитися до міжнародних стипендіальних програм, програм академічної мобільності, однак їх інтерес до них лишається невисоким. Викладачі використовують різні стратегії для інтеграції новітніх наукових даних та технологічних досягнень у навчальні програми. Наприклад через участь у конференціях та семінарах за фахом. Загалом, освітня програма «Лісове господарство» відповідає вимогам за всіма підкритеріями Критерію 4, а слабкі сторони не є суттєвими.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

В освітньому процесі ступінь досягнення ПРН забезпечується відображенням належної інформації в робочих програмах навчальних дисциплін; силабусах; застосуванням розбірливих форм проведення контрольних заходів. Інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання в УНУС є загальнодоступною і прописана у Положенні про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-zyao.pdf>). Інформація про форми проведення контрольних заходів для здобувачів вищої освіти надається та роз'яснюється кілька разів: 1) на сайті структурного підрозділу ця інформація оновлюється кожного семестру (<https://fls.udau.edu.ua/ua/studentu/rozklad-isplitiv.html>); 2) на першій парі з дисциплін кожен викладач зобов'язаний ознайомити студентів з усіма вимогами про форми контрольних заходів; 3) в робочих програмах. Студенти Шило Е. і Яцун О. на зустрічі засвідчили, що в них не виникає труднощів в отриманні інформації щодо форм контрольних заходів і критеріїв їх оцінювання, оскільки вони мають змогу отримувати актуальну інформацію і на сайті ЗВО і постійно контактувати з викладачами дисциплін, наставниками академічних груп, отримуючи необхідні роз'яснення.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Поточний та семестровий контроль в Університеті відбувається згідно Положення про організацію поточного, семестрового контролю та проведення атестації здобувачів освіти із застосуванням дистанційних технологій в Уманському НУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/BWV3>). Відповідно до стандарту вищої освіти (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/205-Lis.hosp-bakalavr.21.10.2022.pdf>), підсумкова атестація відбувається після виконання студентом індивідуального навчального плану і проводиться у вигляді комплексної кваліфікаційної роботи (<https://forestry.udau.edu.ua/ua/novini/zahist-kvalifikacijnih-robot-or-bakalavr-specialnosti-205-lisove-gospodarstvo.html>). На сайті кафедри у загальному доступі розміщено «Методичні рекомендації до написання та оформлення кваліфікаційної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 205 «Лісове господарство» факультету лісового і садово-паркового господарства» (<https://forestry.udau.edu.ua/assets/files/2024/metodichka-bakalavri.pdf>) у яких відображено вимоги до оформлення та захисту кваліфікаційних робіт. Захист кваліфікаційних робіт здійснюється відповідно до «Положення про дипломне проектування в УНУС» (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/Atoj>). Усі кваліфікаційні роботи подаються, до відділу моніторингу якості освіти, де було перевірено ступінь їх унікальності з використанням онлайн-сервісу Unicheck.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедури здійснення контрольних заходів в Уманському НУС викладені в наступних документах: 1) Положенням про організацію освітнього процесу в Уманському НУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/Y5Zg>); 2) Положенням про академічну успішність в Уманському НУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/ze58>); 3) Положенням про порядок проведення моніторингу та контролю якості освіти в Уманському НУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/НОМ6>); 4) Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Уманському НУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/85IT>). Усі документи, що регламентують порядок здійснення контрольних заходів в Уманському НУС, доступні для студентів та викладачів закладів вищої освіти за посиланням: <https://www.udau.edu.ua/ua/about/normativna-baza.html>. Можливість оскарження результатів контрольних заходів регламентоване у документі: Положення про апеляцію здобувачів вищої освіти щодо оцінки, отриманої під час підсумкового семестрового контролю в Уманському НУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2020/polozhennya-pro-apeyaciyu.pdf>), а виконання вимог статті 61 Закону України «Про запобігання корупції» визначено чинники корупційних ризиків та їх можливі наслідки, розроблено заходи щодо усунення корупційних ризиків. З метою забезпечення об'єктивності і неупередженості екзаменаторів у закладах вищої освіти розроблено Положення про академічну успішність в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/polozhennya-pro-akademichnu-uspishnist-v-umanskomu-nacionalnomu-universiteti-sadivnictva.pdf>) та Антикоруційну програму УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2018/polozhennya/ANTI KORUPCIJNA-PROGRAMA-UNUS.pdf>). Дії осіб, відповідальних за запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, викладені (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2019/nakazi/n-839-metod-rek-konflikt-interesiv.pdf>), затверджених Національним агентством з питань запобігання корупції. Об'єктивність та неупередженість екзаменаторів забезпечується заходами, розробленими Антикоруційною програмою УНУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/PK23>). Відповідно до проведеного відділом моніторингу якості освіти опитування, здобувачі задоволені системою контролю та оцінювання, яка є об'єктивною та неупередженою (<https://mon.udau.edu.ua/ua/anketuvannya/zvitnist-po-anketuvannyu/novyj-resurs5.html>).

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під

час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

В УНУС встановлено чітку та зрозумілу політику, стандарти та процедури підтримання академічної доброчесності, яких неухильно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час виконання ОПП. В ЗВО розроблені нормативні документи щодо академічної доброчесності: Кодекс академічної доброчесності УНУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/4dH7>); Антикоруційна програма УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2018/polozhennya/ANTIKORUPCiJNA-PROGRAMA-UNUS.pdf>); Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату серед <https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/projects/2020/proekt-polozhennya-pro-sistemu-zapobigannya-ta-viyavlennya-akademichnogo-plagiatu-sered-zdobuvachiv-vishhoi-osviti-v-umanskomu-nus.pdf>; Положення про комісію з питань етики та академічної доброчесності УНУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/L597>); Положення про дипломне проектування в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/AtoJ>); Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/85IT>). Для запобігання фактам академічного плагіату обов'язково проводиться перевірка наукових текстів. Методична підтримка здійснюється НПП та здобувачами з використанням безкоштовних онлайн-сервісів для самоперевірки на плагіат. Академічна доброчесність пропагується серед здобувачів ОПП шляхом проведення освітніх заходів із залученням працівників бібліотеки, аспірантів, викладачів та адміністрації університету (<https://www.udau.edu.ua/ua/news/akademichna-dobrochesnist-obovyazkova-umova-suchasnoi-osviti.html>). З метою популяризації академічної доброчесності в УНУС розроблено план заходів сприяння розвитку та популяризації академічної доброчесності (https://mon.udau.edu.ua/assets/files/normativni/akademichna-dobrochesnist/plan-spriyannya-akad-dobrochesnosti_2023.pdf). На порушення академічної доброчесності ЗВО реагує відповідно до Кодексу академічної доброчесності (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/4dH7>). Кваліфікаційні роботи, які отримали високий відсоток збігів перевірки на плагіат, відповідно до Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату серед здобувачів вищої освіти в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/DiIS>) направляються на доопрацювання. За час реалізації ОПП не було виявлено жодного випадку недотримання академічної доброчесності студентами. Представники від здобувачів та студентського самоврядування виявили розуміння сутності явища плагіату і академічної доброчесності, але не всі студенти твердо певні доцільності дотримання академічної доброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

ЕГ встановлено, що в УНУС за акредитованою ОПП визначено зрозумілі правила проведення контрольних заходів і оцінювання здобувачів освіти, які відповідають нормативним вимогам у повній мірі відповідних положень, розміщених на сайті університету та випускової кафедри. Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності в УНУС регламентуються нормативним вимогам у повній мірі і розглядаються при потребі Комісією з питань етики та академічної доброчесності ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

1. На фокус-групах зі здобувачами встановлено їх недостатню поінформованість, щодо основних аспектів академічної доброчесності. Рекомендації 1. Ввести до ОК6 Основи фахової підготовки тему: «Поняття та суть академічної доброчесності у вузі».

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Контрольні заходи та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти викладені у силабусах і робочих навчальних програмах дисциплін, проводяться згідно з графіком навчального процесу і є зрозумілими та доступними для здобувачів вищої освіти (Підкритерій 5.1). Державна агестація у вигляді кваліфікаційної роботи бакалавра відповідає вимогам відповідного стандарту вищої освіти (Підкритерій 5.2). Правила проведення контрольних заходів, процедури оскарження їх результатів закріплені у відповідних положеннях і є зрозумілими для всіх учасників освітнього процесу. Випадків оскарження процедур і результатів контрольних заходів на ОПП не було (Підкритерій 5.3). Процедура перевірки наукових і кваліфікаційних робіт на плагіат є обов'язковою, проводиться з використанням відповідного програмного забезпечення. На ОПП випадків порушення академічної доброчесності не виявлено (Підкритерій 5.4). Виходячи з результатів викладеної інформації та підтверджуючих її фактів, питомої

ваги окремих підкритеріїв в генеруванні підсумкової оцінки, можна зробити висновок щодо повної відповідності ОПП «Лісове господарство» Критерію 5.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Конкурсний добір викладачів ОП відбувається відповідно до положень (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/A7sn>; <https://www.udau.edu.ua/ua/file/tT3i>) розроблених відповідно до Закону України «Про освіту» та ЗУ «Про вищу освіту». Заяви про участь у конкурсі мають право подавати особи, які мають науковий ступінь або вчене звання, а також особи, які мають ступінь магістра (спеціаліста) і за своїм рівнем кваліфікації та професійними якостями відповідають вимогам, установленим до науково-педагогічних працівників чинним законодавством України, Статутом Уманського національного університету садівництва та вищевказаним положенням. При виборі на посади науково-педагогічних працівників важливими критеріями є їх професіоналізм, володіння державною мовою та спроможність забезпечити викладання навчальних дисциплін відповідно до цілей освітніх програм. Рівень професійної діяльності НПП оцінюється згідно положення Про рейтингову систему оцінювання діяльності НПП УНУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/B48W>). Також щосеместру проводиться оцінювання рівня професійної кваліфікації викладачів (<https://mon.udau.edu.ua/ua/anketuvannya/zvitnist-po-anketuvannya.html>) Згідно чинного законодавства після проведення конкурсу з науково-педагогічними працівниками укладається контракт строком від одного до п'яти років. При укладанні контрактів з науково-педагогічними працівниками, у тому числі на нові терміни, визначаються конкретні зобов'язання. За інформацією гаранта освітньої програми Адаменко С.А. добір науково-педагогічних працівників для викладання освітніх компонентів на освітній програмі 205 Лісове господарство був умотивований академічною і (або) професійною кваліфікацією викладача і напрямками його наукової діяльності, що підтверджується кваліфікацією викладачів за дипломами про вищу освіту, науковими ступенями і званнями, темами стажувань і науковими публікаціями, участю у відповідній науково-дослідній тематиці. Таким чином, викладання за ОП забезпечують висококваліфіковані кадри у галузі лісового господарства, що вже є визнаними науковцями і продовжують активно займатись науково-дослідною роботою.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний добір викладачів ОП відбувається відповідно до положень (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/A7sn>; <https://www.udau.edu.ua/ua/file/tT3i>) розроблених відповідно до Закону України «Про освіту» та ЗУ «Про вищу освіту». Заяви про участь у конкурсі мають право подавати особи, які мають науковий ступінь або вчене звання, а також особи, які мають ступінь магістра (спеціаліста) і за своїм рівнем кваліфікації та професійними якостями відповідають вимогам, установленим до науково-педагогічних працівників чинним законодавством України, Статутом Уманського національного університету садівництва та вищевказаним положенням. При виборі на посади науково-педагогічних працівників важливими критеріями є їх професіоналізм, володіння державною мовою та спроможність забезпечити викладання навчальних дисциплін відповідно до цілей освітніх програм. Рівень професійної діяльності НПП оцінюється згідно положення Про рейтингову систему оцінювання діяльності НПП УНУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/B48W>). Також щосеместру проводиться оцінювання рівня професійної кваліфікації викладачів (<https://mon.udau.edu.ua/ua/anketuvannya/zvitnist-po-anketuvannya.html>) Згідно чинного законодавства після проведення конкурсу з науково-педагогічними працівниками укладається контракт строком від одного до п'яти років. При укладанні контрактів з науково-педагогічними працівниками, у тому числі на нові терміни, визначаються конкретні зобов'язання.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

З метою ефективної оцінки ситуації на ринку праці під час розробки та оновлення освітніх програм відбувається залучення зовнішніх стейкхолдерів - майбутніх роботодавців (Основні напрямки розвитку Уманського НУС на 2023 рік (пункт 1.2) <https://www.udau.edu.ua/ua/file/612x>). Це дозволяє набути здобувачами вищої освіти необхідних кваліфікаційних навичок. Щорічно відбувається засідання робочої групи щодо вдосконалення освітніх програм (<https://forestry.udau.edu.ua/ua/novini/zasidannya-robochoi-grupi-opp-205-lisove-gospodarstvo-pershogo-bakalavrskogo-rivnya.html>). З метою максимальної оптимізації взаємодії здобувачів вищої освіти та стейкхолдерів для реалізації ОП в УНУС регулярно проводяться «Ярмарки вакансій» (<https://fls.udau.edu.ua/ua/novini/yarmarok-vakansij-2023-na-fakulteti-lisovogo-i-sadovo-parkovogo-gospodarstva-umanskogo-nus.html>) на яких здобувачі зустрічаються з потенційними роботодавцями. На кафедрі лісового господарства укладено договори з філіями ДП «Ліси України за наступними напрямками: організація практичної підготовки студентів в процесі виробничої діяльності підприємства; проведення курсового та дипломного проектування за завданнями виробництва; цільова підготовка випускників для підприємства при працевлаштуванні з урахуванням конкретної потреби (<https://forestry.udau.edu.ua/ua/navchannya/dogovori-pro-spivpracyu.html>).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Для проведення лекційних і практичних занять за освітньою програмою 205 «Лісове господарство» запрошуються потенційні роботодавці (практики): директори лігоспів, лісничі, помічники лісничих, майстри лісу тощо. Заняття можуть бути як аудиторними, так і виїзними на виробництво (<https://forestry.udau.edu.ua/ua/novini/stvoryuemo-lisirazom.html>, <https://forestry.udau.edu.ua/ua/novini/navchalna-praktika-z-osnov-lisoekspluatatsii.html>, <https://forestry.udau.edu.ua/ua/novini/navchalna-praktika-z-disciplini-lisova-taksaciya.html>). Із дисципліни «Лісівництво» на тему: «Санітарні рубки в лісах України» лекцію провів кандидат сільськогосподарських наук, завідувач кафедри лісівництва, лісових культур та таксації лісу Поліського національного університету Юрій Сірук (<https://forestry.udau.edu.ua/ua/novini/spilna-lekciya-na-osvitno-profesijnij-programi-205-lisove-gospodarstvo-pershogo-molodshij-bakalavr-rivnya-vishhoi-osviti.html>). При цьому на зустрічі були присутні роботодавці, зокрема, головний інженер філії «Звенигородське лісове господарство ДП «Ліси України» Сергій Лустий, а також Володимир Шапран – лісничий філії «Звенигородське лісове господарство ДП «Ліси України», які постійно співпрацюють та приймають участь у реалізації освітнього процесу, а також студенти під керівництвом доцентів кафедри лісового господарства Остапчука мали можливість ознайомитись студентів з процесами первинної обробітки деревини на мехцеху та поздовжнього і поперечного розпилювання, основними видами пиломатеріалів які випускає нижній склад. Залучення представників роботодавців на постійній основі включає проведення навчальних практик, проходження виробничих практик, виконання дипломних робіт здобувачами на базі лісових господарств,

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

В університеті розроблено заходи щодо сприяння підвищенню кваліфікації і стажуванню науково-педагогічних працівників із збереженням середньої заробітної плати (не рідше одного разу на п'ять років) відповідно до Закону України «Про вищу освіту» і Положення «Про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників Уманського національного університету садівництва» (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/pMTU>). Керівники структурних підрозділів здійснюють організацію підвищення кваліфікації та стажування НПП. Зведений план підвищення кваліфікації НПП університету на навчальний рік формує відділ моніторингу якості освіти Уманського НУС (<https://mon.udau.edu.ua/ua/vikladachu/plan-pidvishhennya-kvalifikacii.html>). Щорічно проводиться рейтингове оцінювання ефективності роботи НПП відповідно до Положення «Про рейтингову систему оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників (НПП) Уманського НУС» (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/B48W>).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Мотивуючими чинниками для розвитку викладацької майстерності науково-педагогічних працівників є: можливість підвищення їх професійного рівня (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/pMTU>); обрання на вищу посаду за конкурсом (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/mp3O>); встановлення доплат і надбавок до тарифних ставок і посадових окладів, відповідно до додатку 4 колективного договору (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/O2zP>). В університеті передбачено преміювання НПП відповідно до положень «Про надання щорічної грошової винагороди педагогічним працівникам Уманського національного університету садівництва за сумлінну працю, зразкове виконання посадових обов'язків» (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/LH2g>) та положення «Про преміювання працівників Уманського національного університету садівництва», додаток 1 колективного договору (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/O2zP>).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Фахова і професійна кваліфікація НПП, залучених до викладання на освітній програмі є умотивована академічною або професійною кваліфікацією НПП і напрямками його наукової діяльності, що підтверджується кваліфікацією за дипломом про вищу освіту, науковим ступенем, званням, темою стажування, науковими публікаціями та участю у науково-дослідній тематиці. У ЗВО функціонує система рейтингування НПП з преміюванням за публікації у виданнях, які індексуються в наукометричних базах Scopus і Web of Science. До навчального процесу залучені професіонали-практики, в основному при реалізації освітнього процесу під час проходження здобувачами вищої освіти виробничої практики. УНУС пропонує для професійного розвитку викладачів перелік семінарів, тренінгів, вебінарів, курсів, які функціонують як на базі університету, так і в співпраці з іншими установами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабких сторін по критерію не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

НПП, які задіяні на ОПП забезпечують висококваліфіковані кадри у галузі лісового господарства, що вже є визнаними науковцями і продовжують активно займатись науково-дослідною роботою (Підкритерій 6.1). Професійна і академічна кваліфікація НПП, задіяних для реалізації ОПП, є умотивована академічною або професійною кваліфікацією, напрямками наукової діяльності, що підтверджується дипломом про вищу освіту, науковим ступенем, званням, темою стажування, науковими публікаціями та участю у науково-дослідній тематиці і повністю забезпечує досягнення визначених відповідною ОПП цілей та ПРН (Підкритерій 6.2). УНУС залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу, особливо при проходженні здобувачами переддипломної практики (Підкритерій 6.3). Для проведення лекційних і практичних занять за ОПП запрошуються потенційні роботодавці, професіонали-практики, експерти галузі (Юрій Сірук, Володимир Шапран, Олександр Остапчук) (Підкритерій 6.4). Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і підкріплені в університеті відповідними положеннями. Викладачі, задіяні до реалізації ОП, демонструють належну увагу до зростання свого професійного розвитку (Підкритерій 6.5). ЗВО сприяє професійному розвитку НПП та вдосконаленню якості викладання завдяки рейтинговому оцінюванню і системі матеріальних заохочень та забезпечує доступ до відповідних програм (Підкритерій 6.6). Таким чином, ОПП «Лісове господарство» в повній мірі відповідає вимогам Критерію 6.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Кафедра лісового господарства має належну матеріально-технічну базу, включаючи 5 навчальних аудиторій, обладнаних стендами, мультимедійними пристроями, наочними матеріалами і приладами для забезпечення якісного отримання студентами теоретичних знань і практичних навичок (детальніше: <https://forestry.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/materialno-tehnichna-baza.html>). Практичні заняття та навчальна практика відбуваються на базі ННВВ "Білогрудівський ліс" (<https://forestry.udau.edu.ua/ua/navchannya/bilogrudivskij-lis-navchalno-virobnichij-viddil-umanskogo-nacionalnogo-universitetu-sadivnictva.html>) та у розсаднику лісових і декоративних культур (<https://forestry.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/rozsadnik.html>). Крім того, студенти мають доступ до бібліотеки та читального залу (<https://library.udau.edu.ua/>), студентської їдальні (<https://ects.udau.edu.ua/ua/informaciya-dlya-studentiv/harchuvannya.html>) яка на разі не працює через відсутність кухаря, спортивного комплексу та стадіону (<https://sport.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/materialno-tehnichna-baza.html>), актовій зали (<https://culture.udau.edu.ua/ua/centr-kulturi-i-vihovannya.html>), а також можуть користуватися університетським репозитарієм (<https://lib.udau.edu.ua/home>) та дистанційною системою Moodle (<https://moodle.udau.edu.ua/?lang=uk>).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Основні стратегії поліпшення якості вищої освіти в університеті включають забезпечення доступу до освітніх послуг для всіх категорій студентів, у тому числі осіб із особливими потребами, завдяки впровадженню електронних форм навчання (детальніше: <https://moodle.udau.edu.ua/?lang=uk>). В університеті регулярно організовуються зустрічі студентів із потенційними роботодавцями, проводяться ярмарки вакансій (детальніше: <https://fls.udau.edu.ua/ua/novini/yarmarok-vakansij-2023-na-fakulteti-lisovogo-i-sadovo-parkovogo-gospodarstva-umanskogo-nus.html>). Також працюють центр культури і виховання студентів, центр професійно-кар'єрної орієнтації, психологічна служба, наукові гуртки, спортивні секції, профспілковий комітет. Відділ професійно-кар'єрної орієнтації надає інформацію про роботодавців, відкриті вакансії та програми стажувань. На території університету розташовані п'ять гуртожитків, готельні номери, кафе-магазин, паспортний стіл, медичний пункт з пунктом вакцинації, продуктовий магазин, чотири автомобільні стоянки. Для виявлення потреб і задоволення інтересів студентів проводяться онлайн-анкетування (<https://mon.udau.edu.ua/ua/anketuvannya.html>) та системні зустрічі.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Університет діє за системою заgonу охорони громадського порядку, а також забезпечує постійні чергування викладачів у гуртожитках, спрямовані на покращення контролю за порядком та виявлення недоліків. Внаслідок воєнних дій в країні, університет розширює кількість укриттів для забезпечення безпечного навчального процесу. Куратори груп проводять виховні заходи щодо протидії вживанню наркотичних засобів та алкогольних напоїв відповідно до Статуту Уманського національного університету садівництва (докладніше: <https://www.udau.edu.ua/ua/file/61C3>). Університет також організує комісію з питань планування та організації виховної роботи серед студентів (докладніше: <https://www.udau.edu.ua/ua/file/I38w>), а також комісію з запобігання випадкам булінгу (докладніше: <https://www.udau.edu.ua/ua/file/qoR9>). Університет регулярно проводить інструктажі з охорони праці та безпеки життєдіяльності для студентів (докладніше: <https://www.udau.edu.ua/ua/file/WS94>). Контроль за станом охорони праці здійснюється адміністрацією та профкомом університету (докладніше: <https://www.udau.edu.ua/ua/file/Рo6M>), а також комісією з питань охорони праці Уманського національного університету садівництва (докладніше: <https://www.udau.edu.ua/ua/file/РoSp>). Для забезпечення та підвищення ефективності освітнього процесу та захисту психічного здоров'я і соціального благополуччя усіх учасників, в університеті розміщено кабінет штатного психолога (докладніше: <https://www.udau.edu.ua/ua/departments/viddili/psixologichna-sluzhba-universitetu/>), де послуги надаються безоплатно та конфіденційно.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

В Уманському національному університеті садівництва здобувачам вищої освіти надається різноманітна підтримка з освітнього, організаційного, інформаційного, консультативного та соціального характеру, забезпечена відповідними структурними підрозділами, що діють в рамках чинного законодавства. Навчальний відділ відповідає за планування та організацію навчального процесу, контроль за його якістю та ефективністю, а також за облік та звітність (детальніше: <https://www.udau.edu.ua/ua/departments/viddili/navchalno-metodichnij-viddil.html>). Для оптимізації навчального процесу університет впровадив електронний розклад занять (<https://mkr.udau.edu.ua/>), дистанційну систему освіти через навчальну платформу Moodle (<https://moodle.udau.edu.ua/?lang=uk>), інституційний репозитарій (<https://lib.udau.edu.ua/home>) та електронний каталог бібліотеки (<https://library.udau.edu.ua/resursi/elektronnij-katalog.html>). Відділ моніторингу якості освіти здійснює систематичний моніторинг навчальних досягнень, досліджує потреби суспільства та держави в освітніх послугах та кваліфікованих фахівцях (детальніше: <https://mon.udau.edu.ua/>). Здобувачі можуть приймати участь у анкетуванні для покращення якості освіти (<https://mon.udau.edu.ua/ua/anketuvannya.html>), що дозволило зробити висновок про їхнє задоволення університетським середовищем (<https://mon.udau.edu.ua/ua/anketuvannya/zvitnist-po-anketuvannyu.html>). Діяльність відділу ґрунтується на принципах фаховості, студентоцентризму, академічної доброчесності, об'єктивності, відкритості, прозорості, систематичності, неперервності, адаптивності, оптимальності та уникнення конфлікту інтересів. Центр міжнародної освіти та співпраці організовує участь учасників освітнього процесу в міжнародних програмах, координує міжнародні програми, сприяє інтеграції університетської системи освіти у світовий науково-освітній простір, а також впроваджує програми закордонного стажування та практик (детальніше: <https://foreign.udau.edu.ua/>). Інформаційно-обчислювальний центр готує здобувачів вищої освіти до сучасних викликів інформаційного суспільства (детальніше: <https://www.udau.edu.ua/ua/departments/viddili/czentr-kompyuternogo-ta-texnichnogo-zabezpechennya/>). Профспілковий комітет університету представляє та захищає трудові, соціально-економічні права та інтереси працівників і здобувачів вищої освіти (детальніше: <https://www.udau.edu.ua/ua/departments/profspilkovij-komitet/plan-roboti.html>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Згідно зі Статутом Уманського національного університету садівництва (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/61C3>), передбачено створення сприятливих умов для отримання вищої освіти особами з особливими освітніми потребами (детальніше: <https://ects.udau.edu.ua/ua/informaciya-dlya-studentiv/mozhливosti-dlya-studentiv-z-osoblivimi-potrebami.html>; <https://fls.udau.edu.ua/ua/studentu/osvita-lyudej-z-osoblivimi-potrebami-inklyuzivne-navchannya.html>). Для цієї категорії осіб доступні дистанційні курси (<https://moodle.udau.edu.ua/?lang=uk>), а також можливість безкоштовного отримання інформаційних ресурсів у режимі онлайн (детальніше: <http://lib.udau.edu.ua/?locale=uk>). Проектування, будівництво та реконструкція будівель, споруд і приміщень проводяться з урахуванням потреб осіб з особливими освітніми потребами. Спеціальні пандуси для осіб з інвалідністю облаштовано в корпусах № 1, № 5, № 7, спортивному комплексі та Навчально-культурному центрі. Також передбачено супровід для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп студентства за визначеним порядком (див. <https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2019/edu/poryadok-suprovodu.pdf>). Підйомники встановлено в навчальному корпусі № 4 та гуртожитку № 2. Входи та виходи з приміщень обладнано табличками з шрифтом Брайля.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Університет рішуче виступає проти гендерного насильства, включаючи сексуальні домагання та дискримінацію в освітньому середовищі, і вживає всіх можливих заходів для їх запобігання. В рамках університету діє комітет з попередження та боротьби з сексуальними домаганнями та дискримінацією. Крім того, створена комісія з питань запобігання випадків булінгу (див. <https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2020/nakazi/nakaz.pdf>). Її члени проводять навчальні заходи для персоналу та студентів з метою запобігання цим явищам, надають консультації та підтримку керівництву підрозділів університету, а також розглядають скарги. У разі сексуальних домагань або дискримінації особи можуть звертатися за допомогою до комітету відповідно до положення "Про попередження та протидію сексуальним домаганням та дискримінації в Уманському національному університеті садівництва" (див. <https://www.udau.edu.ua/ua/file/HrJo>). Комітет розглядає справи та обирає шляхи їх вирішення. Крім того, щорічно вони готують та публікують звіт про проведену роботу, в якому вказано результати проведених навчань, тренінгів, аналіз скарг, та інші важливі дані. Університет також розробив план заходів з запобігання корупції, протидії їй та виявлення (див. <https://www.udau.edu.ua/ua/file/XdMq>), відповідно до антикорупційної програми (див. <https://www.udau.edu.ua/ua/file/PK23>). Для оцінки ризиків корупції створена відповідна комісія (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-pro-komisiyu-z-ocinki-korupcijnih-rizikiv-v-unus.pdf>), яка визначає причини та умови корупції та розробляє заходи для її усунення.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильною стороною ЕГ відмічає наявну матеріально-технічну базу, яка повністю відповідає вимогам програмних цілей на ОПП «Лісове господарство», та активно використовується для збільшення практичних навичок студентів під час вивчення дисциплін (прилади, навчальні лабораторії, Білогрудівський ліс, науковий гербарій, теплично-оранжерейний комплекс, дослідне поле, колекційний ботанічний розсадник та НДП «Софіївка»). Окремо варто відзначити історично-багатий бібліотечний фонд за спеціальністю, що використовується учасниками освітнього. В УНУС забезпечено безплатний доступ для всіх учасників освітнього процесу до мережі інтернет на основі WI-FI технології. В студентському містечку створено умови для комфортного проживання, що відповідають вимогам санітарних норм, завдяки компактному розташуванню гуртожитків у пішохідній доступності до навчальних корпусів. В УНУС створено умови для комфортного освітнього середовища і для осіб з особливими освітніми потребами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабких сторін за Критерієм 7 не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Матеріально-технічна база та інформаційна ресурси представлено у достатній кількості і повністю відповідають поставленим цілям та програмним результатам відповідно до ОПП. Під час проведення експертизи ЕГ встановлено, що здобувачі та НПП повністю забезпечені матеріально-технічними засобами, що необхідні для забезпечення навчально-наукової роботи. ЗВО забезпечує безоплатний доступ до наявної інфраструктури кожному з учасників освітнього процесу. Власне методичне забезпечення та бібліотечний фонд є достатніми для акредитованої ОПП, а освітнє середовище є безпечне та доступне для всіх здобувачів, зокрема і для здобувачів з особливими потребами. ЕГ вважає, що ОП за критерієм 7 відповідає рівню "В".

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Освітню програму переглядають щорічно, оновлюючи всі її компоненти, за винятком цілей і програмних навчальних результатів. Затверджену освітню програму переглядають щонайменше раз під час її дії, не пізніше, ніж за один семестр до завершення терміну дії. Перегляд освітньої програми може викликати ініціатива та пропозиції гаранта освітньої програми чи викладачів, результати оцінювання якості програми серед зацікавлених сторін або об'єктивні зміни умов реалізації освітньої програми, таких як інфраструктурні, кадрові чи інші ресурсні аспекти. Документ, що регулює організацію навчального процесу в Уманському національному університеті садівництва, можна знайти за посиланням: <https://www.udau.edu.ua/ua/file/Y5Zg>. Документ, який визначає порядок розробки, затвердження та періодичного перегляду освітньої програми в університеті, доступний за посиланням: <https://www.udau.edu.ua/ua/file/vwXN>. Положення про порядок проведення моніторингу і контролю якості освіти в Уманському національному університеті садівництва можна знайти за цим посиланням: <https://www.udau.edu.ua/ua/file/HOM6>.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Інформацію про освітню програму та організацію навчальної діяльності з підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня можна знайти на веб-сайті університету за посиланням <https://www.udau.edu.ua/ua/about/normativna-baza.html>, в розділах «Нормативна база» та «Студенту», які доступні для всіх користувачів. Студенти приймають участь у регулярному оновленні освітньої програми та заходах з її якості через проведення анкетування здобувачів першого освітнього рівня (бакалавр) щодо змісту та обсягу навчальних дисциплін, а також через організацію бесід і зборів із студентами щодо оновлення відповідних структурних елементів освітньої програми, таких як навчальний план, робочі програми навчальних дисциплін, програми практик і т.д. Здобувачі вищої освіти також беруть участь у діяльності органів громадського самоврядування університету, таких як Наукове товариство студентів і аспірантів, вчена рада факультету і університету, де вони можуть висловлювати пропозиції щодо підвищення якості освіти в університеті, змісту освітньої програми і оцінки її відповідності критеріям якості освітніх програм. Після проведення перегляду освітньої програми, навчальних планів і робочих програм дисциплін, студенти освітнього рівня «бакалавр» подають пропозиції щодо їхнього оновлення та розвитку на електронні адреси відділу моніторингу якості освіти УНУС і деканату факультету лісового та садово-паркового господарства.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Під час засідань кафедри лісового господарства, роботи науково-практичних конференцій, нарад, семінарів, круглих столів активно обговорюються питання поліпшення якості підготовки студентів вищої освіти. Кафедра лісового господарства постійно залучає роботодавців (стейкхолдерів) для читання лекцій, організовує екскурсії до лісгосподарських підприємств, а також залучає студентів до відтворення лісових насаджень. На електронному інформаційному ресурсі "УНУС очима випускників" випускники заповнюють анкети та відповідають на актуальні запитання стосовно здійснення освітньої діяльності в університеті, зокрема щодо поліпшення якості підготовки студентів першого (бакалаврського) рівня освіти за спеціальністю 205 "Лісове господарство", що сприяє подальшому вдосконаленню цієї освітньої програми.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Уманський національний університет садівництва (УНУС) має досвід у випуску студентів на першому (бакалаврському) рівні. За ініціативою групи випускників та за підтримки ректорату була створена та діє громадська організація "Асоціація випускників та друзів Уманського НУС" (УУНУС). Під час реєстрації учасників на зустрічах випускників збираються дані про їхнє місце роботи та займану посаду. Щоп'ять років ця інформація порівнюється, щоб відслідкувати кар'єрний шлях та траєкторії працевлаштування випускників. На веб-сайті УНУС створено електронний інформаційний ресурс "УНУС очима випускників", де за допомогою анкетування збирається інформація про кар'єрний шлях та траєкторії працевлаштування. Університет також має відділ професійно-кар'єрної орієнтації. Деканат факультету лісового господарства, разом з кафедрами, активно працюють над відстеженням траєкторій працевлаштування випускників спеціальності "Лісове господарство". Зазвичай, керівники державних лісгосподарських підприємств звертаються до підготовчого відділення Уманського НУС з проханням направлення до них на роботу молодого фахівця. На веб-сайті випускової кафедри розміщено відгуки випускників, де зібрано дані про їхні кар'єрні досягнення (<https://forestry.udau.edu.ua/ua/abiturientu/vidguki-vipusknikiv1.html>).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

ОПП спрямована на розвиток програмних компетентностей, враховуючи напрями та види діяльності у лісогосподарській сфері. Навчальний план для підготовки студентів на рівні "бакалавр" за спеціальністю 205 "Лісове господарство" повністю відповідає цілям освітньої програми. Програма відповідає сучасним критеріям для навчання на рівні бакалавра, зокрема, стосується академічної мобільності та придатності до працевлаштування. Відділ моніторингу якості освіти здійснив анкетування студентів з метою поліпшення якості та організації освітнього процесу. Під час виконання заходів з внутрішнього забезпечення якості освітніх програм та освітньої діяльності було виявлено ряд недоліків, зокрема: Недостатнє забезпечення сучасною навчальною літературою деяких навчальних дисциплін. Потреба уточнення співвідношення годин лекцій та практичних занять, теоретичного курсу та навчальної практики. Побаження здобувачів освітнього рівня бакалавр щодо вдосконалення вибіркових навчальних дисциплін ОП. Ці побажання було враховано шляхом уточнення змісту програм навчальних дисциплін за рішенням вченої ради факультету. Також проведено навчання для викладачів та студентів з методики пошуку сучасної лісівничої літератури в електронних бібліотеках. Робочий навчальний план, розроблений деканатом факультету, визначає показники освітнього процесу та зміст варіативної частини програми, тобто дисциплін за вибором студентів.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Попередні результати акредитаційних експертиз виявили деякі недоліки у системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Уманському національному університеті садівництва. Результати акредитаційних експертиз освітніх програм були розглянуті на засіданні Вченої ради Уманського національного університету садівництва від 27 квітня 2021 року (протокол № 6), за результатами яких розроблені пропозиції для відділів і підрозділів Уманського національного університету садівництва щодо врахування зауважень експертів та членів галузевих експертних рад. Зауваження акредитацій інших освітніх програм було враховано під час удосконалення освітньої програми "Лісове господарство" для здобувачів початкового (короткого циклу) рівня освіти. Удосконалення освітньої програми включало такі заходи: Залучення роботодавців до реалізації освітньої складової програми шляхом організації "круглих столів", диспутів та обговорень; Посилення акценту на вивченні спеціалізованих програмних продуктів відповідно до спеціальності для досягнення потрібного рівня компетентності; Врахування фахового рівня та науково-педагогічної активності викладачів під час їх підбору для забезпечення освітньої програми; Організація стажування науково-педагогічних працівників, що відповідає тематичі профільних дисциплін, що викладаються в рамках освітньої програми. Крім того, кураторами груп першого курсу здійснюється інформування студентів щодо можливостей формування індивідуальної освітньої траєкторії навчання.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Положення визначає систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти в Уманському національному університеті садівництва, покладаючи відповідальність на ректора, першого проректора, проректора з науково-педагогічної роботи і проректора з наукової та інноваційної діяльності. Відділ моніторингу якості освіти контролює дотримання кафедрами та факультетами нормативних документів, здійснює опитування здобувачів та інших зацікавлених сторін і надає рекомендації. Вчена рада встановлює процедури внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та затверджує освітні програми та навчальні плани. Координацію роботи факультетів, кафедр та інших підрозділів із забезпечення освітнього процесу здійснює навчальний відділ. Кафедри та факультети ведуть навчальну, наукову, методичну та виховну роботу зі здобувачами. Інформаційно-обчислювальний центр забезпечує інформаційний супровід та функціонування системи дистанційного навчання. Центр міжнародної освіти та співпраці сприяє розвитку міжнародного співробітництва у сфері освіти та науки. Центр професійно-кар'єрної орієнтації та доуніверситетської підготовки координує діяльність, пов'язану з потенційними та нинішніми студентами, та співпрацює з ринком праці для сприяння їхньому працевлаштуванню. Розподіл обов'язків між цими підрозділами спрямований на ефективне управління якістю освітніх програм.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

В УНУС процедура розроблення, затвердження, періодичного перегляду та моніторингу ОПП чітко регламентована відповідними нормативними документами. Гарант, здобувачі, НПП та роботодавці регулярно залучаються до періодичних переглядів та удосконалення ОПП. У ЗВО сформована належна культура якості, що сприяє розвитку освітньо-професійної програми та загалом освітньої діяльності. Стейкхолдери вказують на високий рівень професійної підготовки здобувачів за ОПП «Лісове господарство». У ЗВО наявна практика систематичних анкетувань стейкхолдерів з якості освітніх освітньо-професійної програми.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

ЕГ при акредитаційній експертизі Слабких сторін по Критерію 8 не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Процеси розроблення, моніторингу та періодичного перегляду освітньо-професійної програми «Лісове господарство» першого (бакалаврського) рівня регулюється діючими положеннями. Щороку проводиться анкетування НПП, здобувачів, випускників та роботодавців щодо їхніх потреб, якісним змістовним наповненням ОПП рівня та задоволеності освітньою діяльністю, підсумки яких висвітлюються на веб-сайті УНУС. Усі учасники освітнього процесу беруть участь у моніторингу та обговоренні ОПП, що підтверджуються відповідними документами. ЕГ встановила, що оцінювання підкритеріїв за критерієм 8, дозволяє підтвердити належний рівень забезпечення якості на ОПП. ЕГ констатує відповідність освітньо-професійної програми рівню В за Критерієм 8 з недоліками, що є несуттєвими.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Реалізація освітнього процесу в Уманському національному університеті садівництва проводиться відкрито та прозоро. Права й обов'язки учасників освітнього процесу визначаються чинними нормативно-правовими документами, які доступні на офіційному веб-сайті УНУС у розділі "Нормативна база" (<https://www.udau.edu.ua/ua/about/normativna-baza.html>) та є загальнодоступними.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

ЗВО оприлюднює достовірну інформацію про ОПП 205 Лісове господарство для студентів ОПП на своєму веб-сайті. В УНУС дотримуються правил своєчасного оприлюднення ОПП для обговорення. На поточний момент, на веб-сайті <https://mon.udau.edu.ua/ua/proekti-osvitnih-program/fakultet-lisovogo-i-sadovo-parkovogo-gospodarstva/op-bakalavr5.html> містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

В ЗВО активно діє Офіс промоції, що є структурним підрозділом університету. Він забезпечує повний обсяг інформації для того, потенційні вступники могли зробити поінформований вибір щодо вступу на програму, а роботодавців – щодо цілей та змісту підготовки здобувачів за цією програмою. На веб-сайті УНУС доступна точна та надійна інформація про освітні програми, яка є вільною для всіх учасників освітнього процесу. Зазначена інформація розміщена за наступним посиланням: (<https://ects.udau.edu.ua/ua/informaciya-po-programam/fakultet-lisovogo-i-sadovo-parkovogo-gospodarstva/205-lisove-gospodarstvo.html>).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Реалізація освітнього процесу в УНУС проводиться відкрито та прозоро. Права та обов'язки учасників освітнього процесу визначаються чинними нормативно-правовими документами, оприлюднені на офіційному веб-сайті та є загальнодоступні. ЗВО оприлюднює достовірну інформацію про ОПП на своєму веб-сайті. В УНУС дотримуються правил своєчасного оприлюднення ОПП для обговорення. На даний час міститься інформація про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО проекту ОПП з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). В ЗВО активно діє Офіс промоції, що забезпечує повний обсяг інформації для того, потенційні вступники могли зробити поінформований вибір щодо вступу на програму, а роботодавців – щодо цілей та змісту підготовки здобувачів за цією програмою.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

ЕГ при акредитації слабких сторін не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ЕГ відзначає, що основні компоненти прозорості та публічності в УНУС розроблено на достатньому рівні і забезпечують здійснення об'єктивного оцінювання якості освітнього процесу, вони регламентовані діючими положеннями, які розміщені на сайті УНУС у вільному доступі. В УНУС дотримуються вимоги щодо розміщення проекту ОПП та створена можливість для його обговорення. ЕГ констатує, що ОП відповідає рівню В за Критерієм 9.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B

Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6 . Людські ресурси	B
Критерій 7 . Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8 . Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9 . Прозорість та публічність	B
Критерій 10 . Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Шукель Ігор Володимирович

Члени експертної групи

Бойко Ганна Олексіївна

Новік Богдан Юрійович